

FORBRUKEROMBUDET

Justis- og beredskapsdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Også sendt pr. e-post til: lovavdelingen@jd.dep.no

Deres ref.
13/3566 EO JOE/bj

Vår ref.
Sak nr: 13/1046-2
Saksbehandler: Morten Grandal
Dir. tlf.: 466 28 001

Dato:
22.08.2013

Høringsuttalelse - forslag til direktiv om bankkontoer

1. Innledning

Jeg viser til Justisdepartementets høringsbrev av 28. mai 2013 vedrørende EU-kommisjonens forslag til direktiv om bankkontoer (COM (2013)266 – provisional version). Høringsfristen er 23. august 2013.

Forbrukerombudet fører tilsyn med at de næringsdrivendes markedsføring og avtalevilkår i forbrukerforhold ikke er i strid med markedsføringsloven (mfl.), jf. mfl. § 34. Tilsynet etter markedsføringsloven er bransjenøytralt og supplerer annen lovgivning, herunder finanslovgivning.

Direktivet skal:

- gjøre det lettere for forbrukere å sammenligne kostnader ved bankkonti,
- etablere en enkel og rask prosedyre for forbrukere som ønsker å bytte bankkonto, samt
- gi alle forbrukere som er lovlig bosatt i EU, mulighet til å opprette en betalingskonto med grunnleggende kontotjenester.

Jeg støtter på generelt grunnlag EU-kommisjonens forslag. Det er viktig at forbrukerne har adgang til å opprette og benytte en betalingskonto med grunnleggende kontotjenester. Dette er helt avgjørende for å kunne ta del i samfunnet. Det er også viktig at forbrukerne på en lettfattelig måte gis informasjon om kostnadene ved en bankkonto, slik at forbrukerne kan ta veloverveide valg og sammenligne ulike tilbud, og velge den bankkontoen som best passer den enkeltes behov.

Videre er det nødvendig med en enkel og rask prosedyre for forbrukere som ønsker å bytte bankkonto. Forbrukerne kan ha flere gode grunner, både praktiske og økonomiske, til å ville bytte bankkonto. Forutsetningen for at forbrukerne skal foreta et bankbytte, er at dette er enkelt å gjennomføre og at de økonomiske kostnadene ikke er for høye. Jeg tror også at det

å tilrettelegge for enklere bytte av bankkonto vil være med å bidra til å øke konkurransen i bankmarkedet.

I høringsbrevet heter det at Norge ikke har direkte tilgang til den videre behandlingen av direktivforslaget, og at eventuelle muligheter til å påvirke det endelige resultatet derfor er begrenset. Jeg vil likevel i det følgende knytte noen korte kommentarer til direktivforslaget.

Jeg viser også til min høringsuttalelse av 18. april 2012 vedørende EU-kommisjonens anbefaling om grunnleggende betalingskonto (2011/422/EU), og til min høringsuttalelse av 29. mai 2012 vedørende EU-kommisjonens grønnbok om bankkonti og kontoportabilitet. Kopi av høringsuttalelsene er for ordens skyld vedlagt.

2. Kommentarer til enkelte artikler i direktivforslaget

Art. 4 – prislister og ordlister

Jeg er positiv til at man skal ha en prislister som inneholder de 20 mest representative tjenestene, og gebyrene for hver enkelt tjeneste, samt en ordliste med definisjon av tjenestene, jf. art. 4, jf. art. 3. Begge dokumentene skal være tilgjengelig for forbrukerne, herunder på bankens nettside. Formålet med en slik standardisert prislister og terminologi, er å hjelpe forbrukerne til både å forstå og sammenligne gebyrer, jf. fortalen pkt. 11.

Jeg bemerker for øvrig at bankene fortsatt må opplyse om prisene på de tjenestene som ikke vil omfattes av den representative listen, jf. finansieringsvirksomhetsloven § 2-11 og finansavtaleloven § 15.

Art. 7 – sammenligningsnettsteder

Medlemsstatene skal sikre at forbrukerne har adgang til minst ett nettsted som sammenligner gebyrer, jf. art. 7. I fortalen pkt. 18 heter det at slike nettsteder er et effektivt middel for forbrukerne til å vurdere forskjellige betalingskontotilbud på ett enkelt sted.

Jeg viser her til den norske Finansportalen (www.finansportalen.no), hvor forbrukerne blant annet kan sammenligne tilbud fra ulike banker. Bankene, og andre finansforetak som tilbyr banktjenester til forbrukere, plikter å registrere prisopplysningene i Finansportalen, jf. prisopplysningsforskriften § 14 bokstav b.

Jeg antar at Finansportalen vil oppfylle forpliktelsene i art. 7 for Norges vedkommende. Eventuelle endringer i portalen vil sannsynligvis kunne gjøres ved enkle grep.

Kap. III - flytting

Kap. III angir regler for flytting av bankkonto. Jeg viser her til at Finansportalen har en funksjon som heter «Bytt bank», hvor man blant annet kan fylle ut et skjema for å flytte banktjenester, som Finansportalen sender til banken.

Jeg bemerker også at jeg i den nevnte høringsuttalelsen fra 29. mai 2012 påpekte at det for mange forbrukere er et praktisk problem at man ved skifte av bank også må skifte bankkontonummer. Jeg foreslo derfor at den tekniske og praktiske muligheten for å beholde bankkontonummeret (jf. slik det for eksempel er ved skifte av mobiltelefonoperatør) bør bli vurdert på ny. Tidligere rapporter har riktignok konkludert med at det er for komplisert og kostnadskrevenende å beholde bankkontonummeret, men i lys av den raske teknologiske utviklingen mener jeg at muligheten for dette bør undersøkes på nytt. I fortalen pkt. 21 heter det at forbrukerne kun har insitament til å flytte konto hvis prosedyren for dette ikke innebærer en uforholdsmessig stor administrativ og finansiell byrde. Etter mitt syn er det

grunn til å tro at mange forbrukere vil anse det å måtte bytte bankkontonummer som en uforholdsmessig stor administrativ byrde, hvilket vil kunne begrense mobiliteten i bankmarkedet.

Art. 15 - rett til grunnleggende betalingskonto

Art. 15 regulerer retten til å opprette og anvende en grunnleggende betalingskonto. Etter norsk rett kan forbrukerne kun nektes adgang til å opprette og anvende en betalingskonto dersom det foreligger saklig grunn, jf. finansavtaleloven § 14. Jeg viser til mine ovennevnte høringsuttalelser hvor jeg har redegjort nærmere for saklighetskravet.

Det er positivt at direktivet i art. 15 nr. 6 fastsetter at adgangen til å opprette og anvende en betalingskonto, ikke skal gjøres betinget av kjøp av ytterligere tjenester. Jeg viser i denne sammenheng til produktpakkeforskriften § 2 første ledd, hvor hovedregelen er at en finansinstitusjon ikke kan tilby en tjeneste på betingelse av at kunden samtidig skaffer seg en annen tjeneste, eller innrømme en kunde særlige gunstige vilkår på betingelse av at dette gjøres.

Jeg nevner også at dersom banken tilbyr produktpakker, så må banken etter art. 8 opplyse forbrukeren om hvorvidt betalingskontoen kan kjøpes separat, og banken må videre opplyse om omkostninger og gebyrer i forbindelse med de enkelte produkter og tjenester i pakken, jf. også art. 4 nr. 2. Bestemmelsene samsvarer etter hva jeg kan se langt på vei med finansieringsvirksomhetsloven § 2-11.

*****

Med vennlig hilsen

Gry Nørgård
forbrukerombud

Gjenpart: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Akersgata 59,
Postboks 8036 Dep, 0030 Oslo.

Vedlegg: - Kopi av Forbrukerombudets høringsuttalelse av 18. april 2012.
- Kopi av Forbrukerombudets høringsuttalelse av 29. mai 2012.